

ระบบประกันคุณภาพหลักสูตร
สู่การพัฒนาผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา
(DOE)

ศ.ดร. สุวิมล ว่องวานิช

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเด็นการนำเสนอ

- เป้าหมายของการออกแบบระบบ IQA สู่ DOE
- แนวทางการส่งเสริม IQA หลักสูตรสู่ DOE
- ปัญหาและสาเหตุของการดำเนินงานด้าน IQA
หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา
- หลักการออกแบบระบบ IQA หลักสูตรสู่มาตรฐาน
ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน (DOE)
- การกำกับ ติดตาม ส่งเสริมของสภาสถาบันด้าน IQA สู่
DOE

เป้าหมายของการออกแบบระบบ IQA

หลักสูตรสู่มาตรฐานผลลัพธ์ผู้เรียน

Desired Outcomes of Education (DOE)

เพื่อให้การจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานขั้นต่ำ

- มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2548, พ.ศ. 2558
- มาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติระดับอุดมศึกษา
- มาตรฐานการอุดมศึกษา (สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติในรูปแบบของ **DOE** 3 ด้าน)
  - **Learner Person:** ผู้เรียนรู้ที่พึ่งพาตนเองได้
  - **Co-creator:** ผู้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
  - **Active Citizen:** ผู้ร่วมสร้างสังคมที่เป็นสุข และการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

- เพื่อให้ผู้รับผิดชอบมองเห็นจุดแข็งจุดอ่อนในการพัฒนาหลักสูตรอันนำไปสู่การปรับปรุง/พัฒนา/ยกระดับคุณภาพการศึกษา
- เพื่อให้ สกอ. มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลการประกันคุณภาพการศึกษาและคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาอันนำไปสู่การกำหนดแนวนโยบายการส่งเสริม กำกับคุณภาพการจัดการศึกษาให้ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนากำลังคน

การนำมาตรฐานการอุดมศึกษาสู่การปฏิบัติ
(ปรากฏในประกาศฯ ของ สกอ.)

มาตรฐานด้านผลลัพธ์ผู้เรียน

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. ๒๕๖๑

หน้า ๑๙

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๙๙ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา
เรื่อง แนวทางการนำมาตรฐานการอุดมศึกษาสู่การปฏิบัติ
พ.ศ. ๒๕๖๑

1. กำหนดนโยบายและทิศทางการผลิตบัณฑิต/การพัฒนาผู้เรียนให้ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ ความต้องการจำเป็นของสังคม ชุมชน ภาครัฐ ภาคเอกชน และประเทศ ตามระดับความเชี่ยวชาญและอัตลักษณ์ของประเภทสถาบัน และตามความได้เปรียบเชิงทรัพยากร และเชิงพื้นที่ของสถาบัน
2. กำหนดนโยบายการจัดบริการหลักสูตรด้วยรูปแบบที่หลากหลายทั้งแบบให้ปริญญากับแบบไม่ให้ปริญญาเพื่อส่งเสริมโอกาสการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิตของคนไทยหรือผู้สนใจเรียนรู้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
  - มีหลักสูตรตามมาตรฐานวิชาชีพ หรือหลักสูตรระยะสั้นที่มีเนื้อหาสาระเหมาะสมกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาแบบบูรณาการซึ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และนำไปประยุกต์ใช้ในสภาพบริบทจริงได้

3. สถาบันอุดมศึกษาพึงสนับสนุน

- การจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการศาสตร์ทั้งระดับปริญญาบัณฑิตหรือระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละคณะ/สถาบัน
- การออกแบบหลักสูตรหรือรายวิชาที่ปรับเหมาะกับความต้องการของผู้เรียน
- มีหลักสูตรหรือรายวิชาที่เป็นความร่วมมือกับสถานประกอบการ/หน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต
- มีรายวิชาที่เชื่อมโยงสาระความรู้ที่เป็นวิทยาการก้าวหน้าและเชื่อมโยงกับการนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง
- ทุกหลักสูตรต้องมีการกำหนด **DOE** ทั้ง **3** ด้าน ตามวิสัยทัศน์และจุดเน้นของหลักสูตร (บุคคลผู้มีความรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และพลเมืองที่เข้มแข็ง)

4. สถาบันอุดมศึกษาพึงส่งเสริมการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นและเหมาะสมกับการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โดยให้อิสระกับหลักสูตรในการดำเนินการ ทั้งนี้ให้มีการกำกับติดตามให้ได้คุณภาพทั้งหลักสูตรแบบให้ปริญญาและไม่ให้ปริญญา

สำหรับหลักสูตรแบบให้ปริญญาต้องมีการกำกับติดตามให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ระดับอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาชีพ

5. กำกับดูแลให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับที่เกี่ยวข้องกับ:

- การประกันคุณภาพและการพัฒนาคณาจารย์ให้มีคุณภาพทั้งด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาที่รับผิดชอบ สามารถก้าวทันวิทยาการสมัยใหม่ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้
- การวิจัยและพัฒนาศาสตร์ในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ
- รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาคณาจารย์ให้ร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้ที่แก้ปัญหา/ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

6. สถาบันอุดมศึกษากำกับดูแล

- ให้ทุกหลักสูตรมีการติดตามและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่กำหนดในแต่ละหลักสูตร ระหว่างการศึกษาแต่ละช่วงเวลาที่เหมาะสม และ
- รายงานการดำเนินการที่เป็นไปตามผลลัพธ์ ผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน สำหรับผู้เรียนที่อยู่ในระบบ การศึกษาแบบให้ปริญญา

ปัญหาการดำเนินงานด้าน IQA หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา

- **ทำไม** Inputs และ Process ผ่านเกณฑ์ระดับดี แต่ Outputs กว้างต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน?
- **ทำไม** ผลการประเมินภายในและการประเมินภายนอกยังไม่ทำให้ได้สารสนเทศที่นำไปใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการจัดการศึกษาให้เกิดผลที่คาดหวังจริง

สาเหตุของปัญหาและผลที่ตามมา

1. ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ในระบบ IQA

- ตัวบ่งชี้บางตัวอาจไม่สะท้อนอัตลักษณ์ของหลักสูตรและสถาบัน
- การดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ที่เป็น Inputs หรือ Process บางตัว อาจไม่ส่งผลโดยตรงต่อ Outputs, Outcomes

ผลที่ตามมา

- ระบบประกันคุณภาพไม่สามารถแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (accountable)

2. ความถูกต้องของข้อมูลและการจัดทำ

SAR

- ระบบการจัดเก็บข้อมูลไม่เหมาะสม ข้อมูลไม่ครบถ้วน ข้อมูลไม่ถูกต้อง

ผลที่ตามมา

- ผลการประเมินไม่ให้ข้อมูลที่นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาอย่างเหมาะสม

3. ความเหมาะสมของการตรวจติดตาม/ประเมิน ภายนอกของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่เชี่ยวชาญในหลักสูตรจริง
- ตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลที่ตามมา

- ผลการประเมิน IQA ไม่เหมาะสม และไม่สะท้อนสภาพจริง ไม่สามารถชี้จุดแข็งและจุดควรพัฒนาได้เหมาะสม
- ไม่ได้ข้อเสนอแนะที่นำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพอย่างแท้จริง

4. การออกแบบและบริหารระบบ IQA หลักสูตร ของสถาบัน

- การออกแบบระบบ IQA ไม่ได้ให้ความสำคัญกับเจตนารมณ์ของการประกันคุณภาพอย่างจริงจัง
- หลักสูตรส่วนใหญ่บริหารและรายงานผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดทีละตัว และไม่เห็นภาพรวมของผลการดำเนินงาน
- หลักสูตรไม่ได้มีการบริหารจัดการแบบเชื่อมโยงการทำงานตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องทุกตัวกับผลลัพธ์ปลายทาง

	คำถาม	ปัญหาของการจัดทำ SAR	ข้อสังเกต
1	เกณฑ์การรับนักศึกษาเข้าเรียนในหลักสูตรควรมีอะไรบ้าง ?	รายงานแต่เกณฑ์การรับเข้า	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่มีการทบทวนเกณฑ์การรับเข้าว่าเหมาะสมกับหลักสูตรนั้นเพียงใด
2	หลักสูตรมีกระบวนการรับเข้านักศึกษาอย่างไรให้เป็นไปตามเกณฑ์ ?	รายงานกระบวนการรับเข้าส่วนใหญ่อิงหลักเกณฑ์ที่สถาบัน/หลักสูตรกำหนด	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่มีข้อมูลว่านักศึกษาที่รับเข้ามีความเหมาะสมในการเข้าเรียนในหลักสูตรจริง
3	หลักสูตรมีการเตรียมความพร้อมทางการเรียนแก่ผู้เรียนอย่างไร ?	รายงานวิธีเตรียมความพร้อมนักศึกษา (สอนเสริม ลงเรียนวิชาพื้นฐานเพิ่มเติม ฯลฯ)	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่มีข้อมูลว่านักศึกษาได้รับการเตรียมความพร้อมทางการเรียนอย่างแท้จริงหรือไม่ • มีแต่ข้อมูลวิธีการเตรียมความพร้อม

	คำถาม	ปัญหาของการจัดทำ SAR	ข้อควรปฏิบัติ
4	นักศึกษามีความพร้อม ทางการเรียนอย่างไร ?	- ไม่ได้รายงาน - ไม่ประเมินความพร้อม	- ควรประเมินความ พร้อมและรายงาน ผล
5	หลักสูตรดำเนินการ อย่างไร หากนักศึกษายังไม่ พร้อมตามวิธีการที่ หลักสูตรใช้ ?	- ไม่ปรากฏในรายงาน การประเมินตนเอง	- ควรอธิบาย วิธีดำเนินการและ รายงานผล
6	หลักสูตรมีการปรับวิธี ดำเนินงานอย่างไร?	- ไม่ปรากฏในรายงาน การประเมินตนเอง	- ควรอธิบายวิธีการ ปรับปรุง และ รายงานผล

แนวคิดการออกแบบระบบ

IQA to DOE

- สกอ. ออกแบบระบบ IQA หลักสูตร โดยยึดแนวคิดเชิงระบบ (system approach) Input, Process, Output
- ตัวบ่งชี้ที่กำหนดสามารถใช้ร่วมกันในทุกหลักสูตร
- ตัวบ่งชี้สามารถจัดเก็บข้อมูลได้ง่าย อิงข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง/หลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อลดอคติของผู้ประเมินและผู้เกี่ยวข้อง
- เกณฑ์การตัดสินคุณภาพหลายตัวบ่งชี้อิงบริบทของหลักสูตร/สถาบัน

องค์ประกอบการประกันคุณภาพ

1. การกำกับมาตรฐาน
2. บัณฑิต
3. นักศึกษา
4. อาจารย์
5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

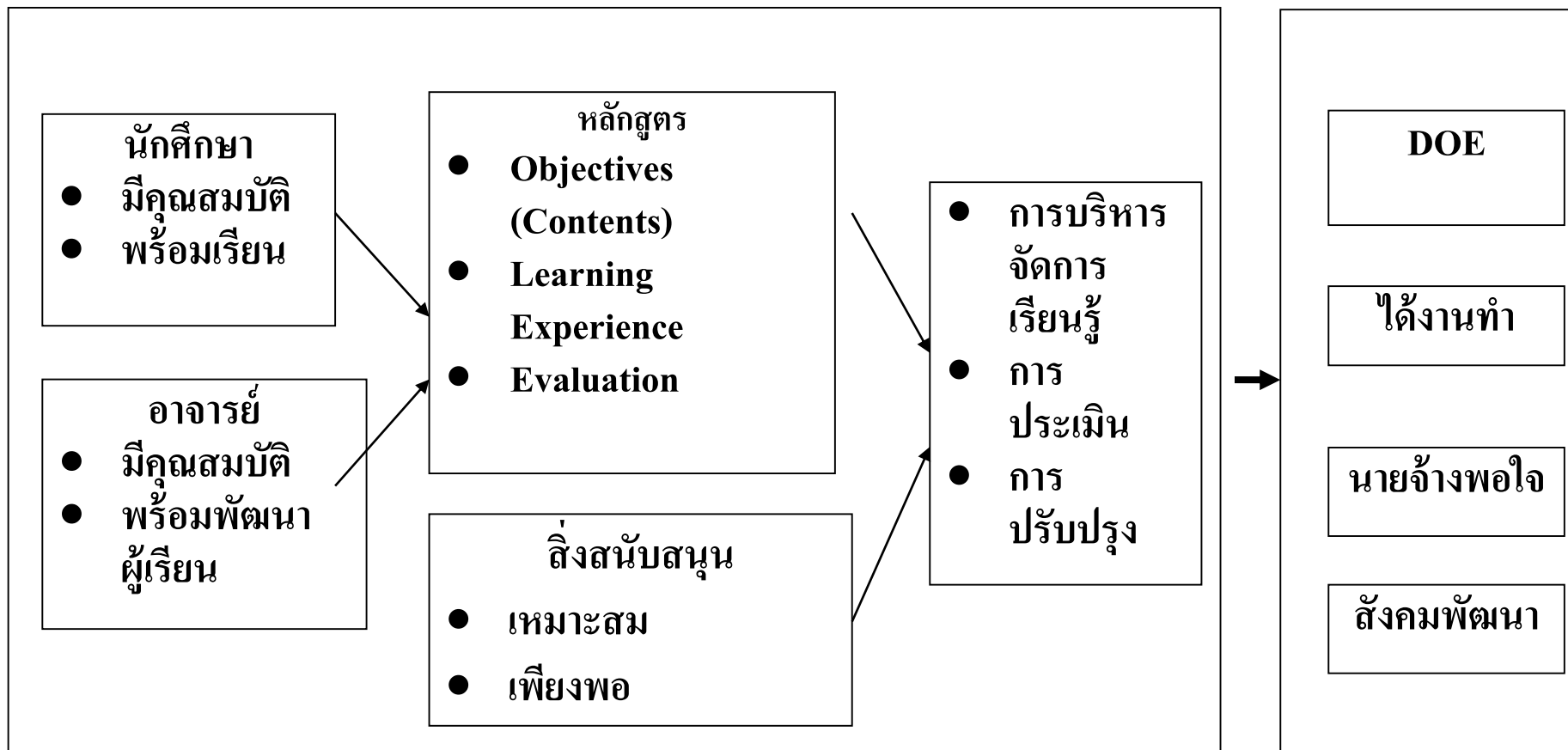
การออกแบบหลักสูตร (มคอ 2) ตามอัตลักษณ์และวิสัยทัศน์ของสถาบัน

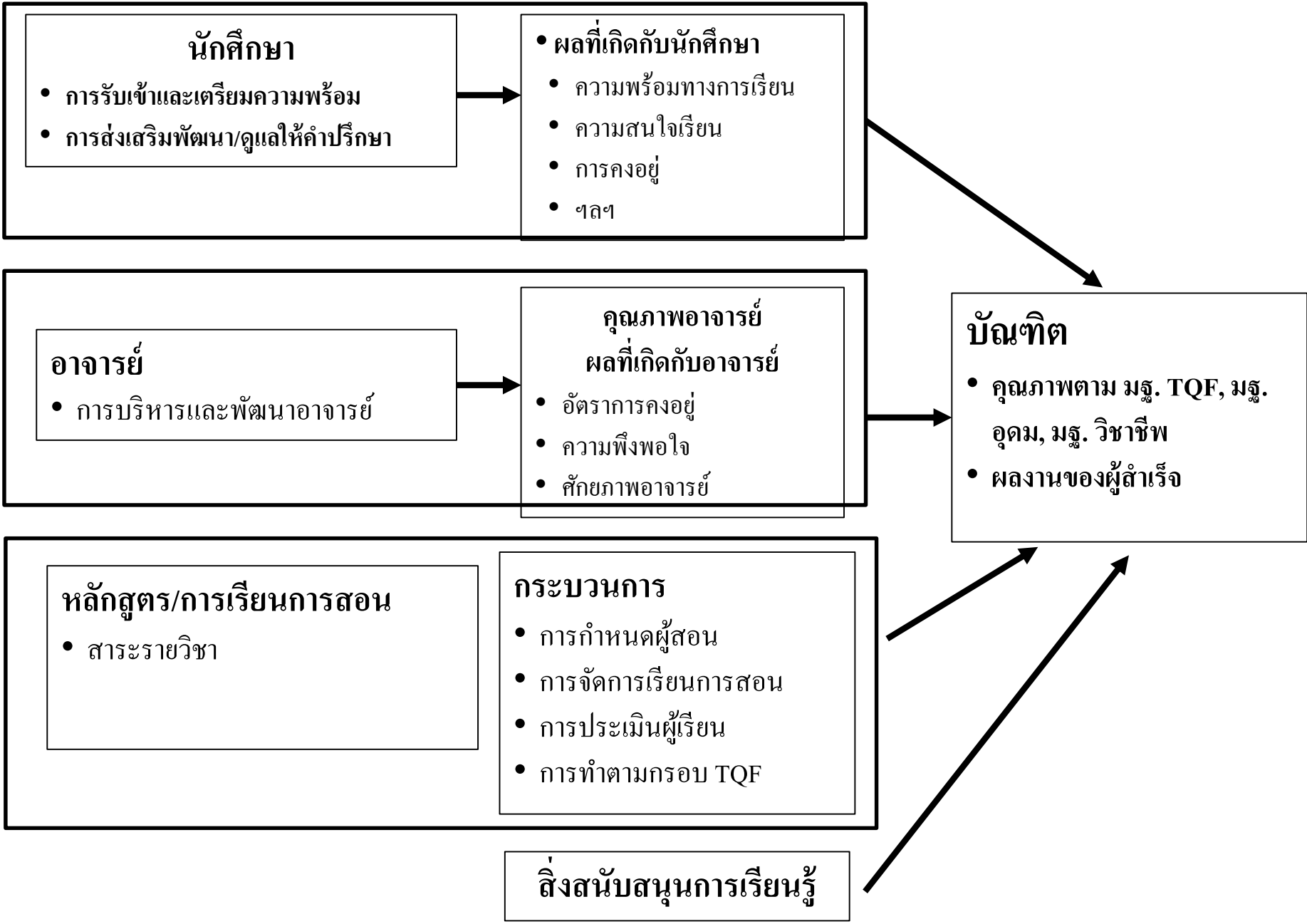
**Input
Design**

**Curriculum
Design**

**Implementation
Design**

**Product/
Output/
Outcome**

- ระบบ IQA ของ สกอ. เน้นตัวบ่งชี้ Input, process, outputs/outcomes
- ระบบ IQA หลักสูตร ของสถาบันควรเพิ่มตัวบ่งชี้ที่เป็น
  - input performance
  - process performance
  - product/outputs/outcomes
- ตัวบ่งชี้ที่เป็น performances ของ input, process เรียกว่า ตัวบ่งชี้ที่เป็นผลกึ่งกลาง (intermediate indicators) หรือ ผลกึ่งกลาง

- การเชื่อมโยงการทำงานระหว่างปัจจัยป้อนกับกระบวนการซึ่งนำไปสู่ผลคั่นกลางหรือผลที่เกิดขึ้นระหว่างทาง (**input performance, process performance**)
- ออกแบบวิธีบริหารจัดการ โดยเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้และ**ระหว่างองค์ประกอบ** โดยเฉพาะตัวบ่งชี้ที่เป็นผลคั่นกลางซึ่งหลักสูตรเชื่อว่าจะนำไปสู่ผลลัพธ์ปลายทาง

ปัจจัยอาจารย์

- การคัดเลือกอาจารย์
- การบริหารและพัฒนาอาจารย์

ผลกึ่งกลาง

- ศักยภาพด้านการสอน/วิจัย บริการวิชาการ
- ความสนใจใฝ่รู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- การได้รับโอกาสในการเรียนรู้และสนับสนุนการทำงาน
- ความพอใจในบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงาน
- ความรักในงานที่ทำ
- ความรู้สึกมั่นคงในอาชีพ
- ฯลฯ

หลักสูตร/การเรียนการสอน

- สารรายวิชา

กระบวนการ

- การกำหนดผู้สอน
- การจัดการเรียนการสอน
- การประเมินผู้เรียน
- การทำตามกรอบ TQF

สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

- หลักสูตรทันสมัย
ได้มาตรฐาน
- สอนแบบ active
learning
- ใช้สื่อดิจิทัล/ICT
- มีการประเมินที่
นำไปสู่การ
พัฒนาการเรียนรู้อ

ปัจจัยนักศึกษา

- การรับเข้าและเตรียมความพร้อม
- การส่งเสริมพัฒนา/ดูแลให้คำปรึกษา

ผลกั้กลาง

- นักศึกษามีความพร้อมทางการเรียนจริง
- นักศึกษามีความสนใจเรียนจริง
- นักศึกษาไม่ลาออกกลางคันด้วยเหตุผลของการขาดความพร้อมทางการเรียน
- ฯลฯ

Input

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ตัวอย่างคำถามสำหรับ Input performance
การกำกับ มฐ.	<ul style="list-style-type: none"> • ตามที่ สกอ. กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> • ผลการกำกับเป็นไปตามเกณฑ์ มฐ.วิชาชีพ มฐ. อุดมศึกษา (DOE), มฐ. TQF ?
คุณภาพ อาจารย์	<ul style="list-style-type: none"> • การพัฒนา อาจารย์	<ul style="list-style-type: none"> • ผลงานของอาจารย์ การพัฒนาตนเอง ต่อเนื่อง มีศักยภาพในการสอน ?
นักศึกษา รับเข้า	<ul style="list-style-type: none"> • เกณฑ์การ รับ นศ.	<ul style="list-style-type: none"> • การกำหนดเกณฑ์การรับที่รับประกันว่าจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนในหลักสูตรที่ผลิตได้สำเร็จอย่างมีคุณภาพในวิชาชีพนั้น?
	<ul style="list-style-type: none"> • การเตรียมความพร้อม	<ul style="list-style-type: none"> • ผลเตรียมความพร้อมจนผู้เรียนมีความพร้อมทางการเรียนจริง?

Process

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ตัวอย่างคำถามสำหรับ Process performance
หลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> • โครงสร้างหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> • โครงสร้างเนื้อหาทันสมัย รายวิชาตอบสนองความต้องการตลาด ได้มาตรฐานสากล
การเรียนรู้ การสอน	<ul style="list-style-type: none"> • กิจกรรม • การดูแลนักศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • Student-centered, Active learning, ใช้ ICT, วิธีการหลากหลาย • สัมพันธภาพอาจารย์-นักศึกษาดี ส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ
สื่อ/สิ่งอำนวยความสะดวก	<ul style="list-style-type: none"> • คุณภาพ • ปริมาณ	<ul style="list-style-type: none"> • สภาพพร้อมใช้งาน ทันสมัย เหมาะสม สะดวกเข้าถึงง่าย บำรุงรักษาต่อเนื่อง • เพียงพอกับผู้ใช้
การประเมิน	<ul style="list-style-type: none"> • ความเหมาะสมของวิธีการประเมิน	<ul style="list-style-type: none"> • Assessment of/for/as learning • ถูกต้อง เชื่อถือได้ ให้ feedback ที่นำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

Product

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ตัวอย่างคำถามสำหรับ Product/Output/Outcomes performance
คุณภาพบัณฑิต	<ul style="list-style-type: none"> • ได้งานทำ • ผู้ใช้พอใจ	<ul style="list-style-type: none"> • ผลผลิตเป็นที่ยอมรับในวงวิชาชีพ ทำงานเป็นปรับตัวเป็น มีทักษะสังคม ทักษะชีวิต สร้างงานใหม่เป็น มีคุณธรรม • อัตราการสอบใบประกอบวิชาชีพผ่าน การได้งานทำ • ผลงานการสร้างชื่อเสียงของศิษย์เก่าด้านการพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยี นวัตกรรมทางสังคมแก่ประเทศ • การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ชุมชนให้เข้มแข็ง

ระบบประกันคุณภาพ

ผลการดำเนินงานระหว่างทาง

ผลลัพธ์ปลายทาง

ปัจจัยป้อน

- ผู้เรียน
- ผู้สอน
- สิ่งสนับสนุน
ฯลฯ

วิธีการ
จัดการ

1

- ความพร้อมของผู้เรียน
- ความพร้อมของผู้สอน
- ความพร้อมของสิ่ง
สนับสนุนฯ

วิธีการ
จัดการ

3

- ความคงอยู่
ผู้เรียน
- ผลงาน
วิชาการ
- ฯลฯ

กระบวนการ

- การเรียนการสอน
- การประเมิน

วิธีการ
จัดการ

2

- ความทันสมัยของ
หลักสูตร
- คุณภาพของการเรียน
การสอน
- ฯลฯ

วิธีการ
จัดการ

4

- ความรู้
ความสามารถ
ตามหลักสูตร
- **DOE**

ตัวบ่งชี้ IQA

ปัจจัยด้านอาจารย์

- คุณวุฒิ/วิชาการ
- พัฒนาตนเองต่อเนื่อง
- จรรยาบรรณ

ปัจจัยด้านผู้เรียน

- วิธีการคัดเลือก
- วิธีการเตรียม/พัฒนาความพร้อม
- การพัฒนาระหว่างเรียน

หลักสูตร/การสอน/ การประเมิน/สื่อ/สิ่ง สนับสนุน

- โครงสร้างหลักสูตร
- การจัดการเรียนรู้
- ความพร้อมด้านสื่อ
- การประเมินผู้เรียน

ผลกึ่งกลาง

การบริหาร

1

- ความก้าวหน้าวิชาการของผู้สอน
- ความสามารถในการสร้างผลผลิต
- ทักษะการจัดการเรียนรู้
- การสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน
- สร้างเครือข่ายการเรียนรู้

วิธีการ

2

- ความพร้อมของผู้เรียน
- ความรู้พื้นฐาน/ภาษา
- ทักษะการเรียนรู้/ รับผิดชอบ
- ใฝ่เรียนรู้
- เจตคติที่ดีต่อการเรียน

การบริหาร

3

- หลักสูตรตอบสนองความต้องการของประเทศ
- โครงสร้างหลักสูตรเชื่อมโยงภาคทฤษฎีกับปฏิบัติ มีรายวิชาที่ทันสมัย
- การเรียนรู้เชื่อมโยงกับชีวิตจริง
- การเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีทันสมัย
- ระบบการประเมินที่ให้ข้อมูลนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน/ผู้สอน/ ฯลฯ

ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

การบริหาร
จัดการ

4

- ความคงอยู่ของนักศึกษา
- ฯลฯ

วิธีการ
จัดการ

5

- ความสามารถทางวิชาการเฉพาะศาสตร์ของผู้เรียน
- บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ
- บุคคลผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม
- บุคคลผู้เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง
- ฯลฯ

**การสนับสนุนส่งเสริมของ
สถาบันด้าน IQA คู่ DOE**

สิ่งที่ควรสนับสนุนส่งเสริมการประกันคุณภาพ

- สถาบันควรมีมาตรการในการกำกับดูแลไม่ให้เกิดการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็น negative washback – ตัวการประกัน) จัดทำ มคอ.7 หรือ SAR ให้ได้คะแนนสูงโดยไม่สอดคล้องกับสภาพจริง
- สำหรับหลักสูตรที่ไม่ได้มาตรฐาน ควรรายงานเหตุผลประกอบ จัดทำแผนการปรับปรุงพัฒนา และมีการติดตามผลเพื่อส่งเสริมพัฒนาต่อเนื่องจนได้มาตรฐาน หรืออาจกำหนดทิศทางหรือนโยบายใหม่สำหรับหลักสูตรนั้น

- ให้ความสำคัญกับการแต่งตั้งผู้ประเมินภายนอก
  - โครงสร้างตามเกณฑ์ที่ สกอ. กำหนด
  - ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเชี่ยวชาญชำนาญในหลักสูตรที่ประเมินอย่างแท้จริง
  - ผู้ทรงคุณวุฒิไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับสถาบัน
- การกำกับติดตามการจัดส่งข้อมูลสารสนเทศตามระบบ IQA ของ สกอ. เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของฐานข้อมูลผลการจัดการศึกษาที่ช่วยกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาการอุดมศึกษาของประเทศ

จะทำอย่างไรหากผลการประเมิน

ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ?

(หลักสูตรไม่ได้มาตรฐาน)

• การวิเคราะห์การบริหารจัดการระบบ IQA

- การสื่อสารนโยบายการพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติเหมาะสมเพียงใด
- การบริหารจัดการระบบ IQA เข้มแข็งเพียงใด
- ระบบการจัดเก็บข้อมูลเหมาะสมเพียงใด สะท้อนสภาพจริงเพียงใด
- การวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ แนวทางการปรับปรุง เหมาะสมเพียงใด
- ทบทวนปรับระบบประกันคุณภาพอย่างไร
- ตัวบ่งชี้ที่กำหนดในระบบ IQA เหมาะสมเพียงใด

- หลักสูตรสามารถปรับตัวบ่งชี้ในระบบประกันคุณภาพภายในใหม่ได้ หากแน่ใจว่าผลการตรวจสอบคุณภาพมาจากข้อมูลเครื่องมือวัด หรือวิธีการประเมินที่เชื่อถือ ถูกต้อง เหมาะสม
- โดยเฉพาะการปรับตัวบ่งชี้ที่เป็นปัจจัย หรือ กระบวนการ

คำถามสำคัญสำหรับสถาบัน

- มีการสื่อสารนโยบาย ทิศทางการผลิตบัณฑิต หรือการเปิดบริการหลักสูตรต่าง ๆ รวมทั้งการผลิตผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตาม **DOE** เป็นที่เข้าใจตรงกันของผู้เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด
- ทุกหลักสูตรมีผลการประเมินผ่านองค์ประกอบ **1** การกำกับมาตรฐานหรือไม่ เพราะอะไร
- มีแนวโน้มจะมีหลักสูตรที่เสี่ยงต่อการไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานนี้ระดับใด เพราะอะไร

คำถามสำคัญสำหรับสถาบัน

- สถาบัน มีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างไร ในการกำกับผลการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน
- สถาบัน ส่งเสริมหรือเตรียมการบริหารความเสี่ยงอย่างไร เพื่อให้ทุกหลักสูตร ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่ สกอ. กำหนด
- หลักสูตรที่สามารถบริหารจัดการจนได้ผลสอดคล้องกับทิศทางและนโยบายของสถาบัน มีปริมาณเท่าใด และที่ไม่สอดคล้องมีปริมาณเท่าใด มีปัญหาอะไร เพราะอะไร ควรแก้ไขอย่างไร
- โดยภาพรวมผลการบริหารจัดการหลักสูตรทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับ **DOE** ระดับใด